

ZATURDAG, den 27 OCTOBER, 1821.

Publikatie.

Wij GOBERT ALEXANDER UERAUX PHILIP BARON VAN DER CAPELLEN, *Groot-Kuis der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Secretaris van Staat, Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië, enz., enz., enz.*

IN RADE.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, Salus! doen te weten:

Alzoo Wij, na gedurende een tijdvak van drie jaren, de werking te hebben nagegaan, van het reglement op de heffing der inkomende en uitgaande regten, van den 28 augustus 1818, hetzelfde in nadere overweging hebben genomen, en bevonden dat reeds nu eenige der daarin voorkomende bepalingen vatbaar zijn voor wijzigingen, door welke het belang van den handel in het algemeen, en dat van den Nederlandschen in het bijzonder, kan worden bevorderd en tevens de regten van den lande kunnen worden verzekerd.

Zoo is het, dat Wij hebben goedgevonden en verstaan, met alteratie en ampliatie van art. 10, 11, 16 en 36, van voorsz. reglement, te bepalen:

Eerstelijk. Dat voor alle overscheppingen ter reede uit het ene in het andere schip, de inkomende dan wel de uitgaande regten zullen worden betaald, met dien verstande, dat in beide gevallen, de hoogste van beiden zullen worden berekend.

Ten tweede.
a. Dat door het woord *lofing*, in dit artikel voorkomende, zal worden verstaan, het lofen van het schip, en niet het landen der goederen, zoo dat, wanneer men van het entrepôt zal wilen gebruik maken, de verklaring daarvan bij de eerste aangifte zal moeten geschieden.

b. Dat door de woorden *berekende waarde*, niet zal worden verstaan, de prijzen der goederen in vreemde landen, maar de prijzen, zoo als die hier werkelijk zijn, aan wel de factuur prijzen, verhoogd met 30 ten honderd, zoo als bij art. 16 bepaald is, voor de betaling der inkomende regten.

c. Dat geen goederen beneden de waarde van acht duizend gulden, in het entrepôt zullen kunnen worden aangegeven, met uitzondering van meel, groenten, vleesch, visch, wijnen, sterke dranken en bier, welke zullen worden toegelaten, ten bedrage van vier duizend gulden.

d. Dat voor geen mindere hoeveelheid aan goederen dan ten bedrage van vijf duizend gulden, door het entrepôt zal worden in of uitgeklard, en daartoe geen gedeelten maar alleen geheele partijen zullen worden toegelaten.

e. Dat geen uitvoer van in het entrepôt gebragte goederen zal worden toegestaan, aan dat deze, veertien dagen in het entrepôt zullen gelegen hebben, tenzij dat toe, in bijzondere gevallen, door de hoofd-irectie van financiën verlof wordt verleend.

f. Dat wanneer de gemelde goederen niet weder uitgevoerd, maar werkelijk ingevoerd zullen worden, het betaalde entrepôt-regt, van twee ten honderd, zal strekken in mindering van de daarvoor verschuldigde inkomende regten.

Ten derde.
a. Dat schepen onder Nederlandsche vlag varende, in Indië te huis hoorende, van vreemde Europeesche of Amerikaasche havens inkomende, dezelfde regten zullen betalen, als vreemde schepen, van vreemde havens komende.

b. Te arresteren het navolgende tarief naar hetwelk de geldswaarde op de facturen van

goederen voorkomende, voor de betaling der inkomende regten zullen worden betaald; als.

De Nederlandsche gulden tegen 125. ind. fl.	
De pond sterling	10. 00 fl.
De stukken van vijf franken	2. 00 fl.
De Deensche rijksdaalder	0. 00 fl.
De Spaansche daler of piaster	66. 00 fl.
De Portugesche milrea	31. 00 fl.
De 100 Sicca rupya	116. 00 fl.
De 100 Arcotische of Madras en Souratische rupya	105. 00 fl.
De star-pagoda	4. 00 fl.
De Chineesche tael	31. 00 fl.

Ten vierde, dat geen los of aan-cakei langer van waarde zal blijven dan voor acht dagen.

En op dat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze alomte worden afgekondigd en aangeplakt in de Nederlandsche, Indische en Chineesche taalen.

Lasten en bevelen voorts, dat alle hogere en lagere kollegien en ambtenaren, justitieren en officieren, i. d. r. voor zoo veel hem aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering dezer, de hand zullen houden, zonder eenige oploofing of aanzien des persoons.

Gegeven te Batavia, den dertienden oktober, des jaars achtien honderd een en twintig.

VAN DER CAPELLEN.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade.

De algemeene secretaris,
P. MERKUS.

Bekendmaking.

Op last van Zijne Excellencie den Gouverneur Generaal, wordt bij dezen aan allen, die daarbij belang hebben voor zoo veel noodig herinnerd, dat door Zijne Excellencie geene handteekening n worden *gelegaliseerd*, dan van de hoofden der onderscheidene departementen en kollegien te Batavia, van de residenten, van die personen, welke tijdelijk hunne functien waarnemen, en eindelijk van de notarissen bij de hooge regering dezer landen geadmiteerd; moeten te dien ten gevolge de handteekeningen van alle a dere personen en beamtten, wanneer derselver legalisatie door Zijne Excellencie den Gouverneur Generaal, noodig wordt geoordeeld, voorloopig door de respective residenten worden bevestigd, als wanneer de handteekening dezer laatste op de gewone wijze door Zijne Excellencie zal worden bekrachtigd.

Batavia, den 19 oktober 1821.

De algemeene secretaris,
P. MERKUS.

MILITAIR DEPARTEMENT.

PLAATSINGEN.

Bataljon Infanterie no. 21.
A la suite, de majoor P. C. Reeser, en het plaatselijk kommandement van Djokjokarta aan denzelfven opgedragen.

Pionniers.

De ade luitenant M. C. T. T. de Fiquelmont,
Regiment hussaren no. 7.
A la suite, de sile luitenant van der Smid-

den, en den ade luitenant J. J. Lakerveld en J. R. van der Plas.

Tr. in compagnie van het regiment artillerie no. 5.

A la suite, de ade luitenant A. H. M. Scherphuis.

BEVORDERINGEN.

Militaire school.

Tot ade luitenant-kwartiermeester, de adjudant onder-officier P. J. Panizza.

HONDRABEL ONTSLAAGEN.

De ade luitenant bij het korps lanciers, L. J. Begeman.

ZEE-TJIDINGEN.

Schepen Straat-Sunda doorgezeld.

Uitgezeld.

Oct. 19 --- N. d. schip *M. Margaretha*, W. Simpson, van Batavia, naar Antwerpen; dito *Elizabeth Johanna*, Lucat, van dito naar Rotterdam.

BATAVIA.

Aangekomen.

Oct. 19 --- N. d. schip *Prinse Dathin*, W. F. N. d. van Banka, den 5 de. passagier, de heer J. C. C. de. de. Tijmanek, L. Leeuw, van Indramajoe, den 14 de. passagier, de heer A. P. van der Ven.

--- 20 --- E. g. brik *Pallus*, C. McNicol, van Cakutta, den 15 aug. passagier, de heer C. Z. uffe.

--- 21 --- N. d. schip *Maria Louisa*, J. F. Samuels, van Sourabaja, den 12 oct. --- de. brik *Succes*, L. Weinreb, van Ternaten, Sourabaja en Rembang, den 9 sept. passagiers, de heeren W. Kent, J. W. Neijse en H. Steffens.

--- 22 --- Americ. schip *Generaal Smith*, M. Robinson, van Rionw, den 5 oct. passagier, de heer D. Nicols.

--- 23 --- N. d. schip *Wilhelmina*, J. Palm, van Sourabaja, den 17 de. passagiers, de heer W. Schoon en fam. --- de. brik *Ellenah*, W. Woodley, van Muntok, den 16 de. --- Frans. brik *L'Alexandrine*, A. Polliot, van Marfelle, den 26 mei, passagiers, de heeren Genier en Lagnier.

--- 24 --- N. d. schip *Margaretha*, W. Simpson, van Anjer, dit schip is op den 18 dezer van hier vertrokken, en bestemd naar Antwerpen, doch op de hoogte van Anjer gekomen waar het geenszins is teruggekeerd.

--- de. brik *Adventuro*, F. J. Serge, van Rionw en Toboali, den 28 sept. passagiers, de heer Westerman, kap. Konigsdorfer, luit. L. Cier en liegen.

--- 25 --- N. d. brik de *Ondernemer*, J. Tokepoering, van Samarang, den 19 oct. --- de. Frans. brik *Constance*, A. Dorst, van Cochinchina, den 20 sept.

Vertrokken.

Oct. 20 --- N. d. brik *Tjempo*, Tjan. Sloke, naar Cheribon, dit schip *Everett*, J. W. Boek, naar Paccalongan, passagiers, de heeren E. Evertse, F. Stafne, Kijer, Gijsschbart.

- 23—Ned. schip *Jesij*, A. Landale, naar Palembang, passagier, de Kommissaris van Palembang, J. J. van Sevenhoven, eng. volg. Eng. schip *Dick*, W. Harrison, naar Rotterdam. Ned. brik *Indramajoe*, J. Tegnauw, naar Indramajoe, dito brik *Pattalkair* Moebarak, Sech Said Abdulla Kien, naar Cheribon en Grisje.
- 24—Ned. schip *Johanna Fredrika*, P. de Haan, naar Sourabaija, passagiers, de heeren C. Knuppel en Joseph. Eng. brik *Countess of London*, A. Henning, naar Bencoolen en Bombaj. Ned. Z. M. Roet-kanonneer-boat no. 9. C. Oct van der Sman, keershellende om d. Oost, dito brik *Harriet*, O. B. Williams, naar Banka.
- 25—Ned. schip *Star*, J. C. Duran, naar Sourabaija passagier, de heer J. Jesen.
- 26—Am. schip *Pactolus*, P. Fraves, naar Amsterdam. Ned. schip *Jasoba*, J. A. Schmidt, naar Indramajoe, passagier, de heer G. Vries.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. wacht-schip *Tromp*; fregat *Melampus*; korvet *Vanus*; brik *Frenez*; schoener *Calypso*; kanonneer-boat No. 2; schepen *Waterloo*, *De Graaf Balow*, *De Nieuwe Zeeuwst*, *Rotterdams Wateren*, *Elizabth*, *Diana*, *Emerentia*, *Rotterdam*, *Betsy* & *Caroline*, *Jaya Packet*, *Pekin*, *Aurora*, *Adul Karim*, *Admiraal Buyskes*, *Fredrik Hendrik*, *Emile*, *Mansoor*, *Jaya Packet*, *Franklin*, *Zehna*, *Olra Elizabeth*, *Celia*, *Jadul Karim*, *Prince Blucher*, *Tjimanek*, *Maria Louisa*, *Wilhelmina*, *Margertha*; brikken *Tambak Botjo*, *Boang Bette*, *Goembal*, *Anna Maria*, *Fredrik*, *Japara*, *Amoy Sees*, *Elzabeth*, *Adventare*, *De Orduemer*; schoeners *Haphin*, *Hocklie*, *Duckling*, *Wilhelmina*; salala *Martha*. Eng. schepen *Marij*, *Kent*, *Amisij*, *Countess of Harcourt*, *Syren*, *Lord Wellington*, *Favorite*, *Pallas*, *Derwent*, *Sedcombe*. Amerik. schepen *London Packet*, *Hamilton*, *Folatre*, *Clay*, *Ganges*, *Clarissa*, *Coral*, *Albion*, *Heald*, *Superior*, *Eliza*; *Marij* & *Eliza*, *Fransche* schepen—*Les Cinq Freres*, *Alexandrine*, *Constance*.

SAMARANG.

Aangekomen.

- Oct. 24—Ned. schip *Henriette Elizabeth*, C. Jager, van Batavia, passagiers, Z. M. officieren en den predikant Roorda van Effinga, dito dito, *Pamalang*, J. Chappel, van Indramajoe, dito Gouvt. Kruisf. brik *Geertruida*, R. de Vos, van Japara, passagier, de Resident van Ciramon Java.
- 25—Chinesche schip *van Pannalang*, Tin Kichug, van Tagal. Ned. brik *Debara*, J. T. van der, van dito. Chinesche *Goerab Smeat*, Tjie Hoanboen, van Tagal.
- 27—Ned. schip *Rogge Horsa*, G. Ingram, van Batavia, passagiers, de heer G. R. Goukebrink en kap. de Perren.
- 28—Amerik. schip *Portland*, P. Drinkwater, van Batavia.
- 29—Ned. Gouvt. Kruisf. brik *Geertruida*, R. de Vos, van Kandal.

Vertrokken.

- Oct. 15—Arab. brik *Mansoor*, Sarif Abdul Rachman Bin Ahl, naar Batavia.
- 16—Ned. brik *Tweed*, V. B. Jackson, naar Sourabaija en Pasauruang.
- 17—Ned. brik *Elisabeth*, F. Luijzen, naar Batavia, passagier, de jonge heer J. Vorward, dito Gouvt. Kruisf. brik *Geertruida*, R. de Vos, naar Durahan.
- 28—Ned. schip *Henriette Elizabeth*, C. Jager, naar Macassar, passagiers, Z. M. officieren en den predikant Roorda van Effinga, dito brik *Elizabeth*, M. Faulhaber, naar Tagal, Cheribon en Batavia.
- 29—Chinesche brik *Tikfig*, Pong Liep, naar Cheribon en Batavia. Ned. brik *de Ondernemer*, J. Teheopoe, naar Batavia, dito brik *Aelvia*, S. Martens, naar Sourabaija, passagier, de jonge heer Tielman.

Schepen liggende ter reede.

Ned. brikken *Helena*, *Cornelia*, *Jasoba*, *Amoy*; schoener *Ellan*. Amerik. schip *Marjoram*. Arab. schepen *Blasloch*, *Maria*;

brik *Pataholcatr*; chaloup *Cheribon*.—Malaische brik *De Goede Hoop*; sala sala *Boejang Slamat*; schoener *Reman Tjiera*.—Chinesche brikken *Tjaangien*, *Jasoba*, *Jupiter*, *Ingsoen*, *Kiemsoenpo*, *Nooit Gedacht*, *Ingsoen*.

SOURABAIJA.

Aangekomen.

- Oct. 13—Ned. brik *Lymboe Sartor*, *Mohamat Alia Lobe*, van Banjirmasjeng den 3 oct. dito *Tapier*, J. R. Duitzen, van Batavia, den 26 sept.
- 19—Ned. schoener *De Hoop*, Tilo Kie-seng, van Macassar, den 2 oct.

Vertrokken.

- Oct. 14—Amerik. schip *Hercules*, James King jr., naar Banka & Palembang. Ned. brik *Succes*, L. Weinert, naar Batavia, passagiers de heeren W. Kent, S. W. Neijs & de kadet Steffens, behorende aan boord van Z. M. brik *Irene*.
- 17—Ned. brik *Clementine*, Lamourelj, naar Pasauruang & Batavia. N. B. schip *Wilhelmina*, J. Palm, naar Rotterdam, passagier de heer Schoon, vrouw en een kind.
- 18—Ned. schoener *Jane-ann*, Merle, naar Sumanap, passagier de heer M. F. P. Michel.
- 19—Ned. schip *Boeroeng*, Abdulla, naar Japara & Samarang, passagier de heer Priester.
- 20—Ned. schoener *Alig ter*, D. M. Lennan, naar Amboina.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregatten *Dageraad*, van der Werff; brik *Jasoba Elizabeth*; schoeners *Schillpad*, *Johanna*; roet-kanonneer-boat No. 11; schepen *Thomas Wilson*, *Apollo*; brikken *Willem Johan*, *Bago*, *Salam*, *Amazon*, *Constantia*, *Lasfun*, *Maria*, *Tapier*, *Phatal Karim*, *Aleste*, *Lembos Sartor*; schoeners *Rose*, *Lacifer*, *Cecilia*, *Sittamina*, *De Hoop*, *Phenix*, *Pataholcatr*; korvet *De goede hoop*; kontin *Kow Hionliang*; sala sala—; Amerik. schip *Ulise*.

BATAVIA, den 26 oktober.

Uit de alhier onlangs ontvangen nieuwspapieren van de Mauritius, vinden wij ons in staat gesteld het volgende te kunnen mededeelen.

In het hof te Carton-Houfe den 12 juli, 1820.

Present ZIJNE MAJESTEIT DEN KONING, In Rade.

Nademaal bij eene wet, uitgevaardigd in het eerste jaar der regering van zijne tegenswoordige Majesteit, getiteld: „Eene wet ter instandhouding, tot den vijftien dag van juni een daauzend acht honderd vijf en twintig, eener wet van het zeven en vijftigste jaar van wijlen Zijne Majesteit ter bevestiging van den handel naar en van de Kaap de Goede Hoop, mits anders van den handel op het eiland Mauritius, Zijne Majesteit door en met het advies van zijnen geheimen raad gemagtigd is, om door bevel of bevelen in der tijd uittevaardigen, zoodanige bepalingen en regulatien daartestellen, betrekkelijk den handel naar en van alle eilanden, kolonien of plaatsen en derzelver onderhoorigheden aan Zijne Majesteit toebehoorende of zich in zijn bezit bevindende, het zij in Afrika of Asia beoosten de Kaap de Goede Hoop, (uitgezonderd eenzijdig de bezittingen der oost indische compagnie) als aan Zijne Majesteit in rade zullen voorkomende het geschikste en heilzaamste betrekkelijk de wet, uitgevaardigd in het twaalfde jaar der regering van Zijne Majesteit Koning Karel de Tweede, getiteld: „Eene wet ter aanmoediging en vermeerdering van den scheepvaart of de wet uitgevaardigd in het zevende en het achtste jaar der regering van Zijne Majesteit Koning Willem de Derde, getiteld: „Eene wet tot verhoging van de tractatien en ter herstel van „misbruiken in den handel op de plantagien“ mitsgaders rakende eenige andere wet of wetten van het parlement van de Britsche Indische eilanden aanzien van Zijner Majesteit kolonien en plantagien, of eenige andere wet of wetten van het parlement, gebruik of gewoonte daartegenstrijdig op welke wijze zulke pok mogt zijn.

En nademaal ingevolge van de magt door de hierboven gemelde wet van het zeven en vijftigste jaar van wijlen Zijne Majesteit verleend, op den acht en twintigsten mei een duizend acht honderd negentien, eene bepaling in rade is daargesteld, ter regeling van den handel van het eiland Mauritius met de staten in vriendschap zijnde met Zijne Majesteit, volgens de daarbij

vermelde voorwaarden; zoo heeft het aan Zijne Majesteit behaagd te verklaren dat voorz. bepaling zij ingetrokken, gelijk dezelve wordt ingetrokken bij deze.

En heeft het alverder aan Zijne Majesteit door en met het advies van zijnen geheimen raad, bepaald, te bepalen, gelijk bepaald wordt bij deze dat van en na dato dezes aan britsche vaartuigen hankomende in eene der havens van het eiland Mauritius of deszelfs onderhoorigheden, van eenige plaats in vriendschap met Zijne Majesteit, beladen met eenig artikel, zijnde de vrucht, het voortbrengsel of de manufactuur van zoodanige plaats (uitgezonderd alle artikelen te zamengesteld uit katoen, ijzer, staal of wol van vreemde manufacturen) zal worden toegestaan om hunne ladingen te laden en in gemelde havens over dezelve te beschikken, mits betalende de regten, aan welke de lading onderhevig is.

En wordt al verder bepaald, dat aan britsche vaartuigen, arriverende als hierboven gezegd, zal worden toegestaan om naar eenige vreemde plaats, in vriendschap met Zijne Majesteit, lading uit te voeren, bestaande uit eenig artikel van de vrucht, het voortbrengsel of de manufactuur van het eiland Mauritius of deszelfs onderhoorigheden, mitsgaders van ieder artikel, hetwelk binnen hetzelfde wettiglijk is binnengevoerd, mits betalende de daarvoor gestelde regten.

En wordt al verder bij deze bepaald, dat aan vaartuigen, toeberevende aan onderdanen van eenigen vreemden staat, in vriendschap met Zijne Majesteit, welke vreemde staat aan britsche schepen zal toestaan om op voorz. wijze handel te drijven tuschen de havens van Mauritius en die der zijnen, in gelijker voege zal worden toegestaan de invoer van e nige haven van den staat tot welk een zoodanig vaartuig behoort, in de havens van het eiland Mauritius of deszelfs onderhoorigheden, van alle artikelen, zijnde de vrucht, het voortbrengsel of de manufactuur van zoodanige vreemden staat, (uitgezonderd alle artikelen te samen gesteld uit katoen, ijzer, staal, of wol van vreemde manufacturen) en over dezelve in de havens van gemeld eiland en deszelfs onderhoorigheden te beschikken, mits betalende dezelve regten, waaraan dezelve artikelen onderhevig zijn, bijaldien dezelve uit zoodanigen vreemden staat mochten worden ingevoerd in britsche vaartuigen; met dezen verstante nogtans, dat bij aldien meerdere regten worden geheven op den uitvoer in britsche vaartuigen, van deze goederen uit zoodanigen vreemden staat naar het eiland Mauritius, dan worden geheven op den uitvoer van gelijksoortige artikelen in vaartuigen van zoodanigen vreemden staat naar gemeld eiland, een daarmede gelijkstandige impost op deze artikelen zal worden geheven, bijaldien ingevoerd wordende in het eiland Mauritius of deszelfs onderhoorigheden, in vaartuigen van zoodanigen vreemden staat, buiten en behalve de regten op gelijksoortige artikelen te betalen, van zoodanigen staat wordende ingevoerd in britsche vaartuigen.

En wordt al verder bij deze bepaald, dat aan ieder zoodanig vreemd vaartuig zal worden toegestaan de uitvoer van eene lading, bestaande uit e nige artikel van de vrucht, het voortbrengsel of de manufactuur van het eiland Mauritius of deszelfs onderhoorigheden, of van eenige andere artikelen, welke bij nen hetzelfde wettiglijk zijn ingevoerd, onder betaling der regten van acht percent ad valorem, behalve en ongerekend de regten te betalen voor zoodanige artikelen, uit het eiland Mauritius of deszelfs onderhoorigheden naar zoodanigen vreemden staat uitgevoerd wordende in een britsch vaartuig, wel verstante nogtans, dat in gevalle voldoende zal zijn bezien, dat de gezegde artikelen, bijaldien in zoodanigen vreemden staat, van het eiland Mauritius in britsche vaartuigen ingevoerd wordende, de regten daarop niet hooger worden berekend dan in het geval, als de artikelen ingevoerd worden in vaartuigen van zoodanigen vreemden staat en dat die artikelen bijaldien ingevoerd wordende in britsche vaartuigen, dezelve voorregten en voordeelen genieten kunnen ten aanzien van pakhuizen en binnenlandsch vertier of anderszins, als of dezelve waren ingevoerd in vaartuigen van dien staat; dat in dit geval geene meerdere regten zullen worden geheven op den uitvoer van die artikelen van het eiland Mauritius of deszelfs onderhoorigheden in vaartuigen van zoodanigen vreemden staat, dan geheven zullen worden bij den uitvoer derzelfde artikelen in britsche vaartuigen naar zoodanigen vreemden staat.

Wordende het echter bij deze verder bepaald en verklaard, dat geen vreemd vaartuig, aan het welk onder de bij deze gemakte bepalingen wordt toegestaan om eene lading van het eiland Mauritius of deszelfs onderhoorigheden uit te voeren, zal vermogen die lading uit te voeren naar eenige van zijner Majesteits bezittingen of naar eenige andere plaats dan naar een haven of plaats toebehoorende aan den staat of staten met welke het vaartuig zelve behoort.

En zullen de lords commissarissen van Zijner Majesteits schatkist en de lords commissarissen van de admiraliteit in deze, voor zoo verre ieder hunner zulks aangaat, de noodige bevelen geven.

(stond gedrukt) CHETWIJND.

Proklamatie.

In Naam van Zijne Majesteits GEORGE DE IV, Koning van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Ierland.

Zijne Excellentie ROBERT TOWNSEND FARQUHAR, Schildknaap, Gouverneur Kommandant en Chef van het eiland Mauritius en deszelfs Onderhoorigheden, Kapitein Generaal, Vice-Admiraal, &c. &c. &c.

Nademaal bij Zijner Majesteits besluit in rade van den 12 juli 1820, het besluit in rade van den 28 mei 1819, ter regeling van den handel van het eiland Mauritius met vreemde staten, in vriendschap met Zijne Majesteits, is ingetrokken.

En na'maal de bepalingen ten aanzien van den handel van dit eiland met staten, in vriendschap met Zijne Majesteit, als nu niet meer worden daargesteld, vervolgens het besluit in rade van den 12 juli 1820.

Zoo hebben het besluit in rade van den 28 mei 1819, en de proklamatie, welke in deze volkplanting op den 17 juli 1820 is gedaan, opgehouden van kracht te zijn.

Zijne Excellentie de Gouverneur, zich onder de verplichting hebbende gevonden, om aan Zijner Majesteits ministers voor te dragen de onafschieden twijfelachtigheden en moeilijkheden, welke ontstaan zijn ten aanzien van de wijze op welke het besluit in rade van den 12 juli 1820, toegepast zijnde zoude moeten worden gemaakt op staten, kantoren en landen, gelegen beoosten de Kaap de Goede Hoop en binnen het octrooi van de oost-indische compagnie, zoo is de noodzakelijkheid geboren te bepalen, dat, tot tijd en wijle de beslissing van het Europeisch Gouvernement hier omtrent bekend zal zijn, vaststellen, dat de bepalingen vervat in de proklamatie van den 31sten oktober 1814, welke de bepaalde goedkeuring van het gouvernement heeft ontvangen, voor zoo verre die betrekking heeft tot den wederzijdschen koloniale handel tusschen het eiland Mauritius en de havens, plaatsen en landen, gelegen binnen het octrooi der compagnie, zullen blijven stand houden en van vol effect zijn onder de opgevolgde wijzigingen en bijvoegingen, daaraan gegeven en gedaan, en bijzonderlijk ten aanzien van het 14 en het 19 artikel van dezelde proklamatie.

Ten einde verkend te zijn van de fluitige inspanning van de additionele regten, vastgesteld bij het besluit in rade van den 12den juli 1820, in zoodanig geval, waarin dezelve moeten worden betaald, ten einde te bewaren die bilijke wederkerigheid welke tot grondslag dient tot, en de hoofdvoorwaarde is, van de nieuwe handelen beschikkingen, bij voortbrengen besluit in rade verordend.

Zoo is besloten en wordt bepaald, dat alle artikelen, goederen en koopwaren, zijnde de vrucht, het voortbrengsel of de manufactuur van het eiland Mauritius en deszelfs onderhoorigheden, welke met voortbrengsel of der vreemde vlag zullen worden uitgevoerd, bestemd voor eenige havens, plaatsen en landen beoosten de Kaap de Goede Hoop, en binnen de bepalingen van het octrooi der oost-indische compagnie, zullen zijn onderworpen aan de betaling van zoodanige additionele regten, als zulke is voorgeschreven bij besluit in rade van den 12 juli 1820.

Het eiland Bourbon, geleen zijnde beoosten de Kaap de Goede Hoop, en binnen de uitgestrektheid van het octrooi der oost-indische compagnie, zoo mogen de voortbrengselen van het eiland Bourbon, van dit eiland binnen Mauritius worden daargesteld, onder de voorwaarden vermeld in de proklamatie van den 31sten oktober 1814, gewijzigd involgens het volgende artikel van deze proklamatie.

Edoch wij en brandewijn, het voortbrengsel zijnde van Frankrijk, welke te Bourbon is overgeladen, en van daar wettiglijk in het eiland Mauritius is ingevoerd; zullen genieten het voorrecht van het entrepot, involgens de proklamatie van den 12den september 1820, in welke wij voege als of deze artikelen niet zijn bewaard de Kaap de Goede Hoop in het eiland Mauritius waren ingevoerd geworden.

De franche kist voortbrengen, komende van de gaande naar Bourbon, zullen te Mauritius dezelfde regten betalen, als wanneer de engelsche voortbrengers van laatstgemeld eiland tot onderhevig zijn zij, in den vervolge mogen worden.

Alle artikelen, goederen en koopwaren, zijnde de vrucht, het voortbrengsel en de manufactuur van het eiland Mauritius en onderhoorigheden, zullen, bijaldien dezelve van dit eiland naar Bourbon worden uitgevoerd, onderhevig van welke natie het schip, waarmede de uitvoer geschiedt, dezelfde regten betalen, als bepaald is bij besluit in rade van den 12den juli 1820, op de voortbrengselen van het eiland Mauritius en onderhoorigheden, bijaldien uitgevoerd worden naar de havens van Frankrijk.

Met betrekking tot de afzonderlijke en plaatselijke onkosten, bekend onder den naam van haven-regten, ankergeld, loorsdijl en andere van gelijken aard, zullen vreemde vaartuigen, tot de havens van het eiland Mauritius toegelaten zijnde, naar aanleiding der wetten en bepalingen, welke den handel der koloniën regelen, niet onderhevig zijn aan de betaling van eenige hogere regten, dan de vaartuigen onder britsche vlag; voor zoo verre inbrekkende alle voormalige bepalingen daarmede strijdig, en voornamelijk die van het 11 hoofdstuk van het besluit 30 februaire, jaar 12 en de voorzieningen ten dezen aanzien vervat in de proklamatie van den 29sten augustus 1817.

Alle de onafschieden bepalingen bij de proklamatie van den 12 en september 1820, welke gepubliceerd is geworden ten gevolge van het besluit in rade van den 28sten mei 1819 worden gehandhaafd, en zullen dien ten gevolge van kracht blijven, ten einde de wettelijke gevolgen van het besluit in rade van den 12den juli 1820, ten voordel van den handel der kolonie te verzekeren en verder uittebreiden.

De inkomende regten op alle goederen, welke het eiland Mauritius door britsche vaartuigen wordende ingevoerd, worden, in het algemeen bepaald op 6 procent op de waarde van de goederen, waaraan de voorzieningen, vervat in de 1, 2, 3, en 4 artikelen van het 11 hoofdstuk van het besluit van den 30 februaire, jaar 12, mitsdaer het tarief van inkomende regten, bij voortbrengen besluit gevoegd, blijven vernietigd en van geen effect meer zullen zijn.

Deze Proklamatie zal worden voorlezen, gepubliceerd en geregistreerd in de waken der hoven en rade van deze kolonie, en een exemplaar daarvan worden gezonden aan zijne edelheid den hoofd justicier en commissaris van justitie.

Pont Louis 19 mei 1821, voor
(stond gedrukt) R. T. FARQUHAR,

Op last

(stond gedrukt) G. A. BARRIJ,

Hof secretaris van het gouvernement.

Een waar getuigenis.

(stond gedrukt) F. E. S. VIRET,

Gezworen tolk van het gouvernement.

BATAVIA, den 27 oktober.

Contra ont is ahier met het Franche schip le Naais, kapitein Martin, aangebrachte Contranten, loopende tot den 27sten juni behoeven voornamelijk: en voortgang van de opstand der Orisken, hetwelk den toestand van den Groten Heer daaraan dag bedenkelijker maakt. De verbittering der grooten was vooral ten opzichte der Constatinopolen gepleegd, wiens lijk men daarna in zee had geworpen. De Turk heb n aldaar vijf Grieken, die zich niet met de vlagt hadden gered, om het leven te brengen en de kerken verwoest. De Pius Tjilms is sedert aan het hoofd der opstandelingen, die mede eene aanzienlijke magt op zee hebben en eelge oorlogs vaartuigen hadden genomen.

De Kizer van Rusland was naar Petersburg terug gekerd, en de oorlogs bereidselen van Oostenrijk zijn na den afloop der zaken in Italië gestaakt.

Volgens berichten uit Spanje zoude de onderhandelingen met de koloniën op eenen goeden voet staan. Het advies van de commissie van de Cortes, welke belast is met het horen der buitengewone gedeputeerden is bekend; zie hier de beslissing welke vastgesteld schijnt te zijn.

De spaansche bezettingen in America zullen verdeeld worden in drie afdeelingen, als eenen noordelijke en twee zuidelijke.

De stad Mexico zal de hoofdstad wezen van de noordelijke, en Lima en Santa Fé de hoofdstads van de zuidelijke afdeelingen.

De Amerikanen zullen de spaansche constitutie aannemen behoudens eenige wijzigingen elkw aankeling zal hare vereenwoordigende vergadering of eent hebben, waaraan de gedeputeerden alle gezamen Amerikanen moeten zijn; ook zal elke afdeeling als eenen afzonderlijke staat beschouwd en bij hare eigene wetten geregeerd worden.

Het Nederland behoudt het recht om voor elke afdeeling eenen gedelegeerde te zenden.

den, die aldaar onder den titel van vice-koning of president het uitvoerend gezag zal oefenen; dezelve gedlegeerden kunnen uit alle standen ook uit de Koninklijke familie gekozen worden.

Deze gedlegeerden zijn personeel onafscheidelijk als vertegenwoordigerd het hoofd van den staat, zijnde zij alleen verantwoording schuldig aan den Koning en de Cortes in het moede land.

Vier ministers zijn belast met de functien van secretaris van staat in elke afdeeling onder de voorzitting van den gedlegeerde.

De Amerikanen zullen bij wijze van gift 50 millioenen franken aan Spanje uitkeeren en jaarlijks 8 millioenen betalen tot onderhoud van de marine.

De Amerikaansche afdeelingen worden steeds beschouwd als integrende deelen van de Spaansche monarchie; zijnde de schepen van wederzijds worden beschouwd als nationaal en alzo aan geene buitengewone regten onderhevig zijn.

In Frankrijk schijnen de partijen steeds verbitterd; in de kamer der gedeputeerden hebben de Koningsgezinden en ministerieelen evenwel de meerderheid.

BATAVIA, den 26 oktober.

Opgave der aangekomenen aan de Cholera Morbus volgens de berichten der onderscheidende residenten.

In de residentie Bantam . . . onbeduidend.

dito Batavia . . .

dito Samarang . . .

dito Japara . . .

dito Rembang . . .

dito Grise . . . 24 menschen.

dito Sourabaya . . .

Buiten districten . . . onbeduidend.

In de residentie Pasoeroean . . .

dito Besoekie . . . 14 menschen.

dito Buitoewangie . . . onbeduidend.

Op het eiland Madara . . .

Regentschap Soemba . . . 11 menschen.

EUROPA.

SPANJE.

Madrid, den 28 april.

Men heeft dezer dā drie buitengewone couriers uit Laybach ontvangen en men meent algemeen, dat de vreemde mogendheden zich in de medegbrachte dépêches bepalen tot vriendelijke schappelijke mededeelingen.

De commissie van oorlog heeft in de vergadering der Cortes voorgesteld, om de gardes du corps van Z. M. den Koning te ombinden, en tevens een nieuw orgaan te geven van de garde te paard tot stand te brengen.

Graaf Torrens heeft een belangrijk rapport uitgebragt omtrent het nieuwe stelsel van belasting. De directe belastingen worden in dit stelsel te vermindren, ten beloope van 150 millioenen; de indirecte, te weten het zegel en de registratie, de belasting op het zout, de olie, de tabak, de loterij, de posten, en de in- en uitvoer, op 54½ millioenen reuten.

In Katholik is een aantal migranten, zoo uit Neapels als uit andere oorden van Italië, aangekomen; dezelve worden, even als de emigranten van tijde der franche revolutie, met de meeste gastvrijheid ontvangen.

Men heeft in Castile eene aanzienlijke magt op de been gebracht, ten einde de banden van Merino en Esco van alhier te bestoken. Men verwacht, dat dergelijke ardoende maatregelen, vereenigd met de nieuwe wet op de regtspleging van personen, welke zich gewapenderhand tegen de staats bestaande orde verzetten, een einde zullen maken aan de plunderingen, over welke men zich steeds beklaagt. Het oormerkte wet betraft voornamelijk in het bekorten der regtspleging; zij is door de Cortes met een grooten meerderheid aangenomen, en dadelijk door Z. M. den Koning gefunctioneerd. Men beschouwt intusschen de bedoelde wet niet anders dan als eenen tijdelijken maatregel.

(Haarl. Courant.)

FRANKRIJK.

Paris, den 10 mei.

De graaf de Prasanna heeft gisteren aan Z. M. den Koning overhandigd eenen brief van Z. M. den Koning van Sardinië, Karel Felix, bij welken laatstgenoemde Monarch Z. M. kennis geeft, de aardsche kroon te hebben aanvaard.

In de vergadering van de kamer der gedeputeerden is dezer dagen ingediend een petitio

van een en advocaat, verlangende, dat de voor alre gilden en corporaties weder moeten worden hersteld. De commissie was van oordeel, dat men deze petitie in aanmerking moest nemen en naar het ministerie verzenden. De liberalen meenden, dat men dezelve ter zijde moest stellen, daar de kamer van koophandel, die der fabrieken, enz., reeds plegtig hadden verklaard de herstelling der gilden als zeer noodlottig te beschouwen. De minister *Paquier* betoogde, wel is waar, dat het moeilijk was, een aantal bestaande verordeningen te veranderen, doch meende tevens, dat de gilden veel tot de bevordering der nijverheid hebben toegebragt, doch dat men in deze petitie veel te veel belang stelde, enz. Dit laatste wilde de heer *Manuel Z. E.* geenszins toegeven; hij beschouwde deze en dergelijke petitien alleen als pogingen, om alles in Frankrijk tot die orde van zaken terug te brengen, welke voor de revolutie bestond. Het een en ander belette echter niet, dat de voordragt der commissie met de gewone meerderheid werd aangenomen. Daarop volgde eene petitie van Parijsche parolmakers, trekkende, om de vroegere ordonnantien op dat bedrijf te herstellen. De wijze, op welke de Liberalen dezelve (omtrek welke de commissie hooftelijks eene gunstige voordragt deed) behandelden, bragt de kamer in een vrolijke luim. De heer *Faj* merkte aan, dat de parolmakers een verbond hadden gesloten met een zienelijke fleken, welke hunne vervallende regten en voorregten terug begeerden. Ditmaal vereenigden zich echter de ministerien met de liberalen, en werd de petitie, ingevolge van dien eer zijde getield.

De heer *Bourienne* heeft rapport uitgebragt over het budget van 1820, en omgiet andere voorgestelde, om eene som van 50 000 fr. voor de bevoordeling van het *enseignement mutuel* te verwerpen. Men heeft met bevreemding vernomen, dat op den staat der gepensioneerden wel 300 menschen gevonden worden, welke reeds den ouderdom van 100 en meer jaar bereikt moeten hebben. De heer *d. la Bouchardie* heeft voorgesteld, om het budget van ontvang, zoodanig als het was voorgedragen, aan te nemen.

Men heeft met eene buitengewone gelegenheid berigten uit Madrid ontvangen van den 5 mei. In de vergadering der cortes is op nieuw een ontwerp van wet voorgesteld, inhoudende verscheidene gestrengde maatregelen tegen de geestelijken, welke van hunnen invloed gebruik maken, om de menigte tot opstand tegen de thans behaande orde van zaken aan te zetten. De uitflag van de napolitaansche aanlegenheden heeft aan de tegenstanders van de constitutie nieuwen moed ingeblazen. Behalve de bende, welke bij *Salvatierra* is versameld, stelt men in Spanje nog vijf à zes benden, welke het platte land afkopen en meerendeels door geestelijken worden geleid. Dezelve schijnen echter in de hoofdstad weinig bekommering te veroorzaken, en men houdt zich aldaar overtuigd, dat de regering het in allen deele met de cortes eens is, om aan deze wanorden, door krachtadige middelen, een einde te maken. De bende van *Merino* moet zich weder in den omtrek van *Burgos* hebben verzameld; men meldt, dat van alle zijden troepen en land-militie derwaarts aanrukken. Men heeft opgemerkt, dat de Koning van Spanje niet heeft voldaan aan het verlangen der cortes, welke gaarne de voegte ministers als staatsraden aangesteld hadden gezien.

Eenige Sardische vaartuigen, een aantal vluggende Napolitanen en Piemontezzen aan boord hebbende, zijn door storm en tegenwind genoodzaakt geworden in Franche havens binnen te loopen. De antiliberale hebben daardoor het gerucht verbreid, dat men van wege de Sardische regering de uitlevering dier emigranten had gevorderd, doch men verneemt dezer dagen, dat verscheidene derzelve reeds verlof hebben bekomen, om de reize naar Spanje over land te vervolgen. De kamer van beschuldiging van het koninklijk gerechtshof van Grenoble heeft tien personen, waaronder ettelijke studenten, angeklagd van deel te hebben genomen aan de oproerige bewegingen ten tijde van de uitbarsting der piemontesche omwenteling, maar het hof van assizes verzonden, om d. swaegs te worden terechtgesteld. De naar nu openbaar onderwijs heeft den rector van de akademie van Grenoble, den heer *Sordani*, van deze waardigheid ontsaet.

Sedert eenigen tijd wordt, zonder den naam van schrijver of drukker te voeren, een werkje verspreid, ten titel volgende: *Revue historique de la révolution de France*. Het is een klein boekje, betoogt men de noodzakelijkheid, om een gewapend leger te hebben in Frankrijk te organiseren, onder voorwendsel van het alge-

meen welzijn te bevorderen. Men zacht in den beginne, dat het openbaar ministerie dit werkje zoude hebben doen ophalen, doch men is dezer dagen van het tegendeel onderrigt, en dit wekt den aandacht van alle onpartijdigen bijzonder op, daar het toelaten van dergelijke geschriften geen bewijs oplevert, dat men zich boven alle factien wil verheffen.

In de kamer der gedeputeerden is voorgedragen een ontwerp, waarbij eene geldleening van 3 millioenen wordt voorgesteld, om de haven van Duinkerken uit te diepen en te verbeteren. Daarop heeft de kamer met 232 tegen 71 stemmen de wet wegens de verbetering der jury aangenomen. De amendementen der Liberalen zijn verworpen. Eender Ministers heeft niet geschroomd te verklaren, dat de natie nog niet rijp genoeg was, om in het bezit te geraken van de instelling der gezwoorenen, zoodanig, als dezelve in Engeland bestond. De heer *Manuel* heeft daartegen aangevoerd, dat dergelijke taal ten allen tijde door de voorstanders van het despotisme is gevoerd, en dat men met zoodanige beguizelen de volkeren vernedert, tot dat zij zich eindelijk met geweld van hunne banden ontdaan; hij vreesde, dat de Ministers op gelijke wijze zouden verklaren, dat de natie niet geschikt was voor een stelsel van vertegenwoordiging.

Heden zijn de beraadslagingen geopend over de wet op de geestelijke pensioenen en de instelling van 12 nieuwe bisdommen. De rapporteur, de *Benard*, een der voorstanders van de anti-liberale partij, heeft, bij wijze van amendement, voorgesteld, om aan het gouvernement het verzoeken te laten, om een onbepaald getal bisdommen te laten invoeren, en heeft dus aan de regering in de daad meer willen geven, dan zij verdragen. O. k. heeft 's Konings commissaris, de heer *Dismail*, betoogd, dat dit verlot met de grondwet van des Rijks inbreuk en dat de Ministers nimmer iets dergelijks zouden verlangen. De Anti-liberalen hebben echter hun oogen over de verandering op eene zeer duidelijke wijze aan den dag gelegd. Voorts hebben de Liberalen zich, bij monde van de heeren *Keraty*, *Corcelles* en *Higney*, in 't breede teren de voordragt verklaard, en trachten te betoogen, dat de partij der Anti-liberalen op eene dergelijke wijze de tegen-inwenteling poogt te bewerken, de geestelijkheid als een staatschaam te herstellen, enz., en dat dit een en ander zoo voor hun zelve als voor geheel Frankrijk de noodlottigste gevolgen kan hebben.

den 13 mei.
Men heeft langs eenen buitengewonen weg bericht uit Madrid ontangen van den 5 mei, inhoudende het treurig bericht, dat eene oproerige volkenrijt in de gewesten van de provincie *Penarfa* is getrongen en denzelve om 't leven heeft gebragt. De genoemde geestelijke was beschuldigd van eene zamenzwering tegen de constitutie te hebben gesmeed en was uit dien hoofde den 3den mei door den regter van eersten aanleg verworpen, om gedurende tien jaren in eene der Afrikaan'sche Prefecturen worden opgesloten. Den volgenden dag bespande men eene aanmerkelijke gisting onder de menigte, aan welke dit vonnis niet gestreng genoeg voorkwam. Weder begon zich eene bende, die, naar men berekende, uit een honderdtal personen bestond, naar de gevangenis, welke door landmilitie werd bewaakt. De laarstgenoemde poogde het gevaar af te wijkten, doch was spoedig genoodzaakt in de gevangenis te wijken en zich binnen dezelve te weer te stellen. De bewaarders maakten zich daarop meester van een pakhuys, waarin werktuigen werden bewaard; braken met behulp derzelve de deur der gevangenis open; drongen, zonder dat de wacht het begreep, door tot in het verblijf van *Pinarfa* en brachten tenzelve dadelijk om 't leven. Het is nadruddig gebieden, dat de vermoede met dezelve werktuigen is afgehaakt, als welke geestelijken hadden, om de gevangenis te openen. Na het bedrieven dezer misdaad, geraakte de menigte uitteen, en werd de nacht rustig doorgebragt. Men verzekert, dat op terstond bevelen zijn gegeven, om het gevaar van de wacht der gevangenis nauwkeurig te laten onderzoeken, en wel bepaaldelijk, of dezelve in het verdedigen van haren post, haren plicht heeft gedaan. Dit ontzettend bericht geeft de Anti-liberalen zandeling, om de thans bestaande orde van zaken in Spanje met de zwartste kleuren af te schilderen, en heeft op alle onpartijdigen eenen zeer onaangenaamen indruk gemaakt.

Men meldt wijders uit Spanje, dat de generaal *Martini*, welke een gertuimen tijd een gedeelte der Spaansche bezittingen van Venezuela met veel roem tegen de insurgenten heeft verdedigd, door Z. M. den Koning tot kapitein-generaal van Nieuw Castille is aangesteld. Deze verheffing is tot nog toe niet onder de voorstanders van de constitutie genoemd geworden. In Carthagera heeft de overheid zich, even

als in Barcelona, Grenada en elders, grootzaakt gezien, om ettelijke personen, onder welke verscheidene zee officieren, welke de menigte verdracht voorkwamen, ter stad uit te zenden. De generaal *Espinosa* had Valladolid verlaten, ten einde de bende van *Merino*, met welken zich vele Priesters en Monniken vereenigd hadden, op te sporen. Onder de personen, welke bij *Salvatierra* gevangen zijn genomen, telde men niet minder dan 61 geestelijken. (Haarlem Courant.)

GROOT-BRITANNIE.

Londen, den 15 mei.
Dezer dagen heeft Z. M. de Koning de schouwburgen van *Covenstarden* en *Drury Lane* bezocht. In beide is Hoopstede met een eestemming en herhaald vreugdegejuich ontvangen. In de eerstgenoemde wilde een of twee der aanwezigen de kreet van *long live de Koningin* doen opgaan, doch hunne poging was ten eenemale vruchteloos. H. M. de Koningin heeft gisteren den laarstgenoemen schouwburg bezocht, doch is aldaar op eene minder viefjende wijze ontvangen. Slechts een gelechte der aanwezigen groette haar met het gewone gejuich, en onder de vertooning van het tweede stuk vertrok H. M. zonder dat iemand het bemerkte. Men verzekert, dat de Koningin van Lord *Liverpool* heeft verlangd, te mogen weten, welke Dams benoemd waren, om haar bij het staats Kroningsfeest te geleiden, doch dat H. M. op deze aanvraag geen voldoende antwoord heeft bekomen.

Berigten van St. Domingo van den 14 april verzekeren, dat in de noordelijke gedeelten van dit land steeds eene aanmerkelijke onrust heerscht, op dat men er veel vrees voelt voor eene tegenomwenteling. In Noord-America loopt het gerucht, dat de Ouder-Koning van Mexico van zijne waarlijkheid onzeker zoude zijn, en dat de oppositie juist het koninkrijk vrij en onafhankelijk van Spanje verklaard, maar tevens besloten zoude hebben, om eene bezending naar Spanje te zenden, ten einde de Cortes te verzoeken eenen Koning uit de leden der Koninklijke familie voor Mexico te kiezen. Dit gerucht is echter te onbepaald, om er voor als nog staat op te kunnen maken.

(Haarlemsche Courant.)

NEDERLANDEN.

BRUSSEL, den 17 mei.
Gisteren heeft het openbaar Ministerie, bij monde van den advocaat-generaal *Spruyt* zijne conclusien genomen in de zaak tegen de heeren *Geethals*, *Martens* en *Bausans*, behoorende tot het kapittel van Gent. Deze zijn dezer dagen voor het hof van assisen gedaagd, als beschuldigd: de eerstgenoemde, van in oktober 1820 te Gent een geschrift te hebben verbreed, bevattende eenige herderlijke vermaningen, welke hij verzekerde van den heer de *Brughe*, voormalige Bisshop van genoemde stad, te hebben ontvangen, en welke vermaningen niet alleen eene berisping beheldden van de daer der regering dier landen, maar zelfs eene dadelijke noodtoespraak, om aan de Rijkswetten ongehoorzaam te zijn; de beide andere, van medeplichtigheid in het bekend maken van dit geschrift; voorts worden alle de aangeklagden beschuldigd van in oktober 1820 geruchten te hebben verspreid, strekkende, om het publiek te ontrusten, en daden te hebben verrigt, strijdig met de goede orde en geschrift, om twist en tweedragt te verwekken.

De Advokaat-generaal heeft in eene uitgebreide redevoering trachten te betoogen, dat het aan de aangeklagden moet worden geweten, dat duizende Katholijken zich thans zonder priesters bevindende, dat de gemeente-besturen ten platten lande in Vlaanderen niet kunnen worden georganiseerd; dat staatsdienaren, bijaldien zij den afgelegden eed aan de grondwet niet afzweren, de kerkelijke begraafenis niet kunnen erlangen. Hij heeft verder melding gemaakt van eene acte, welke de aangeklagden hebben geadresseerd aan het congres van Wenen in den jare 1814, waarin zij verlangden, dat de geestelijke regten en voorregten, met de tienden, mochten worden hersteld; dat in België de roomsch-katholieke Godsdienst alleen mocht worden geduld, en dat het slechts aan den Koning magt vrijstaan, om in het binnenste van zijn paleis eene kapel, voor de uitoefening van zijnen Godsdienst, te hebben; dat de orde der Jesuiten mocht worden hersteld, en dat de opvoeding der jeugd bij uitsluiting aan de geestelijkheid zoude worden toevertrouwd; alles met bedreiging, dat, indien men aan deze aanvragen geen gehoor gaf, men onlusten in de Nederlanden zoude zien uitbreken. Hij heeft verder betoogd, dat de aangeklagden door hunne daden eene scheuring in den staat trachten te bewerken.

Heden zoude de advocaat de *Burch* voor (Het vervolg in het Bijvoersel.)

door hem, aangeftelde agenten in gemel-
den boedel, *T. H. Jacobs en Tan Iloko*
te Bantam.
J. H. TOBIAS
Ceram, den 28 September 1821.

DE testamentaire executeuren in den
boedel van den overleden chirur-
gijn der ade klasie, geëminneerd als e-
rurgijn *Mr. B. van Elznhoven*, ver-
zoeken degenen, welke iets te volden
hebben van denziven, of aan denzelve
verschuldigd zijn, binnen den tijd van drie
maanden hiervan opgave te doen.
R. RADTJ.
M. LICHT.
Sourabaya, 6 October 1821.

DE ondergeteekende vrouwen *Anna*
binnen kort dit eiland te verlaten,
verzoekt degenen, die iets van hem te pre-
tenderen hebben, zich te adresseren bij de
heeren *Thompson & Whiteman*, no. 9,
groote rivier, voor ultimo dezer, zullend
na verloop van dien tijd geene preten-
tien worden aangenomen.
W. S. SKITTER.
Batavia, den 16 Oct. 1821.

THE undersigned being about to leave
the Island, requests all persons who
may have any claim against him will make
the same known to him forthwith at Messrs.
Thompson & Whiteman's, No. 9, Great
river-street, as no claim will be admitted
after the 31st day of this month.
W. S. SKITTER.
Batavia, 16th October 1821.

ALL degenen, die iets te volden heb-
ben, of verschuldigd zijn, aan
den overleden heer *Johan*
van der Horst, gelieve daarvan opgave
of betaling te doen vóór den tijd van zes
weken, gerekend van heden, aan deszelfs
testamentaire executeuren,
J. B. DE NIJS.
A. F. KEMPER.
Batavia, den 10 Oct. 1821.

ALL degenen, die iets mogten te vor-
deren hebben of verschuldigd zijn,
aan den op den 4den dezer overleden
heer *M. Davis*, in leven koopman alhier,
gelieve daarvan ten spoedigste aangifte
en betaling te doen aan de ondergeteekende
testamentaire executeurs.
D. A. FRASE.
A. C. BROUWER.
Batavia, 11 October 1821.

DE ondergeteekende binnen korten
tijd naar Europa vertrekkende, ver-
zoekt alle personen, die met hem hijsstaande
zaken mogten hebben, daarvan opgave te
willen doen aan zijne gemachtigden de hee-
ren *H. Westermann & de Nijs*, voor ultimo
dezer.
J. DE PARAVICINI.
Batavia, den 19 October 1821.

DIEGENE welke iets te volden
hebben of verschuldigd is aan den
heer *Egidius Simons*, gelieve daarvan
aangifte of betaling te doen aan deszelfs
weduwe gerekend van dato dezes tot ulti-
mo november.
Rijswijk, 8 October 1821.
JOHANNA THEODORA SIMONS.
geb. Kuhr.

ALL degenen, welke vermeenen iets
te pretendeeren te hebben, van dan
wel verschuldigd zijn, aan den boedel van
wijlen den wel edel gestrengen heer *Menko*
Diep, gelieve daarvan opgave of be-
taling te doen, binnen den tijd van zes
weken na dato dezes aan de testamen-
taire executeuren.
Samarang, den 10 October 1821.
J. H. HINSCH.
A. E. SOESMAN.

ALL degenen, welke iets te pretende-
ren hebben of wel verschuldigd zijn
aan den boedel van wijlen den Indische
1ste luitenant *Abdulla*, van het bataillon
infanterie no. 19, overleden den 28 juli
1821, op reis van de *Lampongs* herwaards,
worden verzocht daarvan opgave of be-

taling te doen, binnen den tijd van een
maand, te rekenen van heden aan den on-
dergeteekende commissaris in gemelden
boedel.
Ceram, den 19 October 1821.
VOGELPOEL.
SORON MANGON.

DE ondergeteekende dit eiland verlaten-
de, verzoekt alle degenen, welke iets
van hem te pretenderen hebben, zulks ten
spoedigste te willen opgeven aan de hee-
ren *Brauer, Nollentius & Co.*
M. VAN GRAVE.
Batavia, 25 October 1821.

DIE iets te volden heeft van, of
verschuldigd is aan wijlen den heer
Ever van der Horst, doctoor van het
schip de *Nieuwe Zeeuw*, gelieve hiervan
binnen een maand, na aangifte te
doen aan
J. CRASSIUS.
B. noemt executeur.
Batavia, den 25 October 1821.

DIE iets te pretenderen heeft van den
kapitein ter zee *J. Vervoer*, adres-
sere zich bij deszelfs gemachtigde, den
heer *Leph*.

Vendu Advertissementen

Op maandag den 29 October 1821.
VOOR het stadhuis van wijlen *F. J.*
Wahnenaker, staande op de voorreij bui-
ten de voormalige roterdamsche-poort, van
halsmeubelen, slaven, etc.

En précis om te weten.
De navolgende vastigheid, voor rekening
van den bovengemelden boedel.
Zeker erf, zijnde een geheel uit een
meerder partij, bebouwd met een steenen
huis, komtuin, dierstall, slaven vertrekken,
etc. staande en gelegen even buiten deze
stadspoort roterdam, in het oosterveld het
18 deel van het blok B, sub no. 97, 98,
99, 100, 101, 103, 104, 105, 106,
10, 11, 12 en 13, ten resten no. 97,
98, 99, 104, 105 en 106.
Waarvan de belendingen en condities
ten vendu-kantoor te zien zijn.

Op dinsdag den 30 October 1821.
VOOR het huis van den heer *H. Roek*
de f, staande in de buiten nieuwpoot-straat,
van slaven, waaronder een zeer goede kok,
huismeubelen, fijne witte linnen, parfum-
merien, etc.

En précis om te weten.
De navolgende vastigheid, voor rekening
van den heer *H. Roek de f*.
Zeker erf, bebouwd met een steenen
huis, voorzien van eenen ruime achtergaan-
den, kombuis, dispens, slaven vertrek-
ken, wagenhuis, paarden stallingen, een
billiard-zaal, en twee fraaie kolfbanen, alles
met pannen gedekt, staande en gelegen
buiten deze stadspoort roterdam, in het
oosterveld het 6 deel van het blok L, sub
no. 41, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49,
50, 51, 52, 62, 63 en 64, ten resten
no. 41 tot 52, 62, 63 en 64.
Waarvan de belendingen en vendu-kan-
toor te zien zijn.

Op woensdag den 31 October 1821.
VOOR het stadhuis van wijlen de ma-
jeur *van Zuilen van Nieuweldt*, op ris-
wijk, van wagens, paarden, meubilaire
goederen, etc.

Op donderdag den 1 November 1821.
IN den tuin van den heer *J. Rutgers*,
op noordwijk, van eenen partij luttelme ubel-
len, wagens, paarden, zoodmede een partij
fegsgelcerde en aniere blokken, en wat
verder ten dage der verkoopling zal wor-
den opgeveild.

Op vrijdag den 2 November 1821.
VOOR het negotie-huis van de heeren
Rouwinkel & B. de f, staande in de
binnen nieuwpoot-straat, van wagens,
paarden en tuizen, Amstardamsche ronde-
wyn op kassen, brandewijn, Keulische

genever op kruiken, Schiedamsche dito in
heele en halve kelders, scheeps en tafel be-
schuit, zeep, diverse medicijnen, zijden
doeken, touwwerken, spiegels, en wat
verder zal worden te voorschijn gebragt.

IN deze maand zal op een der vendutien
verkocht worden de Indische brik
LATOE LATOE, inhoudende zestig koo-
fangs, liggende aan de oostzijde van den
mond der groote rivier op de zoogenamde
modderbank.
EVERSDIJK DOMINICUS, cc.
Batavia, den 21 October 1821.

Op een nader door het vendu-dep re-
ment te bepalen dag zal puik
worden verkocht:
1°. Voor afbraak, de behuizinge en
erven staande en gelegen op Roca-mal-
ka, blok C, wel eer bewoond geweest door
wijlen den heer *Specht*, zijnde zeer geschikt
tot een negotie-huis en voorzien van ru-
me bergplaatsen en pakhuisen.
2°. De behuizingen staande en gelegen
op de spinhuis-racht, naast het armen-
huis, blok A, voorzien van ruime zolders
en pakhuisen met planken vloeren belg,
geschikt tot berging van koolij of een hoe-
ve theid van 300 à 400 koojangs rijst.

Advertentie

TUSSEHEN den 5 en 10 november
aankomende, volgens vendu adver-
tisement te bepalen, wil verkocht worden,
het huis, behoorende aan den boedel van
den overleden heer *Philip Skelton*, als-
mede eenige artikelen, welke bij d. vorige
verkoopling niet zijn verkocht. Verdere in-
formatie te bekomen bij de heeren
SKELTON & CO.
Batavia, 26 October 1821.

Advertisement

NOTICE is hereby given, that on a
day between the 5th and 10th of
November next, to be fixed & announced
by Vendu Advertisement, the HOUSE, be-
longing to the Estate of the late *Philip*
Skelton, Esq. will be sold on the premises,
together with some Articles not disposed
of at the former Sale. Farther particulars
may be known on application to
SKELTON & CO.
Batavia, Oct. 26, 1821.

Te koop

EEN splinter nieuw wel gelegen woon-
huis te *BUITENZORG*, toebehoor-
ende aan den luit. koll. *J. de Paravicini*,
adres bij
WESTERMANN & DE NIJS.

Te koop

Op voordelinge voorwaarden het huis
op *M. levent* van *D. M. Fran-*
quimont, te bevingen bij den eigenaar.

Te koop voor afbraak

EEN groot steenen woonhuis met kap-
tale bijgebouwen, groote stalling met
planken vloer, met pannen gedekt en gelegen
digte bij de rivier, adres bij
C. HEIJER.

For Sale

THE remarkably fast-sailing Ship *SY-*
REN, burthen 313 Tons, coppered
and copper-fastened up to the wales, as
she now lays in Batavia-roads. For par-
ticulars apply to Messrs. *Skelton & Co.*
Batavia, 26th October 1821.

Te koop

BESTE Hudsons pale-ale bij *COLVILLE*
LE, JUTTING & Co.
Batavia, 28 October 1821.

Te koop

VERSCHÉ Sourabaijische rijst, bij geene mindere kwantiteit als een kof-jang, bij *Jessen, Trail & Co.*

Bij Lindam & Hervel, zijn te bekomen, he- te drooge en gemengde vet- wen van allerhande kleuren, lootwit, lijnolie, fraije schilderijen en spi- gels in vergulde lijsten, Hollandische, roode-wijn in kisten, &c. aangebragt per het schip **JAVA PAKET**, kapitein *Theunissen*.

Bij Semion, nabij de werf, zijn tegen kontante betaling te bekomen Japa- nese trek-tafels, kleederen en glas- kas- ten, stoelen, rustbanken, ledikanten, &c.

TEN huize van *J. Schaidt*, in de buiten nieuwoortstraat, zijn te- gens kontante betaling te bekomen de na- volgende artikelen, onlangs aangebragt door de vijf *gebrueders van Marseille*, als: stroopen, likur, exact van abtinten, azijn, amizette, mostert, eau de colo- gne, eau de lavende, confituren, zwat- te- ikt, lampen, pendulen, &c.

TISSOT & BOUVAS, komende van Isle de France, met h. t. schip **LES CINQ FRERES**, maken h. t. geferde publiek bekend dat hun factuur ten huize van den heer *Smit* op groote roca-malaka zal ge- opend worden, hetwelk bestaat uit mode- gne even, pendules, dranken, parfume- ria, glaswerken, ijzerwerken, schilderij- en, spiegels, astralia lampen en porselijnen welke op maandag den aften october voor civiele maar contante betaling zul- len te bekomen zijn.

Advertentie.

Bij van der Toorn & Feinenger, in de binnen nieuwoortstraat no. 1, zijn te bekomen de onder volgende artikelen aangebragt per het schip **BETZIJ & CAROLINA**, kapitein *Schöder*, Delfsche boter in ou- belde fust, tongen en gekookte pater- stukken, leijdsche en stolkse kazen, sausij- zen de boulogne, corfanten, rozijnen en gepelde aman- elen in fleschen, salade olie, wijn azijn, ligt en zwaar bier uit de valk, macaronie, vermisellie, gekookte lijn olie, hummen, genever en brandewijn, holland- sche sigaren, bijouterien, &c. &c.

Advertentie.

Bij de Gebrueders Beljnon, zijn te bekomen bier in vaten en in bottels, diverse soorten van wijnen, boter, ge- zouten vleesch en worsten, engelsche hem- den, mans en vrouwen zadels, hagels en jagtkruit, gezuikerde pepermint en ver- sche Samarangische en Cheribonsche aard- appelen.

FRESH Spinnaceti Candles, in whole & half boxes, at f80 per whole box of 30-lbs. Eng.; Cambridgeshire Butter, just imported per *Margaret*, in jars of 28-lbs. Eng. each, at f40 per jar; also, Cheshire Cheese, at SpD. 10 each; Double Gloucester ditto, at SpD. 7.

For Sale by *Geo. Livest & Co.* Great- river-street.
10th October 1821.

Bij de Haart, is a contant te bekomen versch van bourdeaux aangebragte sirop de capulaire, vruchten op brand- wijn, amandelen, zwarte en witte zijde, witte katoenen kousfen, zwarte en witte viles, cruppen in soorten, roode en mada- ra wijn, pale ale op bottels, wijn azijn, ge- never en brandewijn, tafel crviesfen, be- die en wagen tuigen, schoenen en andere leder werken, tafel lakens en servetten, di- verse bijouterien en glaswerken, etc.

Bij Kruijs & Burgess, zijn te beko- men astralia lampglazen en stolpen.

Bij C. Nolse, te Samarang, zijn te be- komen pas aangebragte gederen, als: bier op varen, madra-wijn, dito hollandsche-wijn, madra-wijn, brande-

wijn, genever, likeuren, fétzer-water, zijn, gepereide port, zalm, kaas, bôter, rookvleesch, zourvleesch, pijp-tabak, bitter, glaswerken, chitazen, fijne lakens, zijlen en katoenen kousfen en zokken, lijn- ten, engelsche rij-zadels, paarden tuigen, pa- pieren, penne, onwels, lak, zeep, ko- per- en ijzerwerken, en veel andere goe- deren meer, tegen civiele prijzen.

Vracht en paslage,

Naar Amsterdam.

MET het schip **ROTTERDAM**, van Am- sterdam, kapt. *F. J. Waters*, heeft reeds twee derde van deszels lading gereed om intenen, zal st lig zeilen op den 20 november aanstaand. De goede hoeda- ligheden van dezen bodem en vooral deszels uitmuntende geschiktheid voor den overvoer van pasfagiers is al te zeer be- kend om hier verder te worden aangehaald, adres bij de heeren *van Rijk, Prediger & Co.* en *Colville Jutting & Co.*, of aan den gezagvoerder.
Batavia, 10 october 1821.

Vracht en Paslage,

NAAR de KAAP DE GOEDE HOOP en AM- sterdam, met het nieuw snelzeilen- de gekoperd fregat schip **JAVA PAKET**, ge- voerd door *J. Theunisse*, zal zeilen met primo nov. onder aanstaande, is w. l. inge- rigt om pasfagiers over te voeren en kan nog circa 60 lasten aan vrachtgoederen aanuemen, adres bij gemelden kapitein op de anker-werf.
Batavia, den 18 october 1821.

Vracht en Paslage,

NAAR Amsterdam, met het Neder- landsch gekoperd fregat schip **WATERLOO**, gevoerd door *N. Hensken*, zeilt met primo november, is zeer wel ingerigt ter overvoer van pasfagiers; adres bij gemelden kapitein ten kantore van de heeren *Romswinkel & Brands*.
Batavia, 17 october 1821.

Vracht en Paslage,

NAAR Nederland zal tegens het einde der maand november aa staan te vertrekken het schip **FREDRIK HENDRIK**, gevoerd door kapitein *C. Brandt*, heeft zeer goede accomodatie voor pasfagiers en verleent paslage tegens moderate be- taling; adres bij gemelden kapitein ten ka- tore van de heeren *Romswinkel & Brands*.
Batavia, den 12 october 1821.

Vracht en paslage,

NAAR SAMARANG & SOURABAYA.

MET het snelzeilend gekoperd schip **EMILIA**, kapit. *John Ross*, adres bij *Brouwer, Nolthenius & Co.*
Batavia, 18 october 1821.

Freight and Passage,

FOR SAMARANG & SOURABAYA.

PER ship **EMILIA**, *John Ross*, Comman- der, apply to *Brouwer, Nolthenius & Co.*
Batavia, Oct. 18, 1821.

Vracht en Paslage,

NAAR ENGLAND.

HET goede snelzeilend schip **Cour- tess of Harcourt**, groot 517 tonnen, gezagheb- er *George Bunn*, denkt te vertrekken voor den 10 ten december en neemt vracht op zeer billijke bedingin- gen. H. t. schip heeft de beste accomo- datien zoo wel voor families als ook enkel- de pasfagiers, en een bekwaam heelmee- ster aanboord.
Informatie bij den gezaghebber of bij de heeren *Deans & Co.*, groote-rivier.
Batavia, 17 october 1821.

Freight and Passage,

TO ENGLAND.

THE very fine fast-sailing Ship **Cour- tess of Harcourt**, 517 Tons re- gister, *George Bunn*, Commander, ex- p- cts to sail before the 10th December, and will take Freight on very moderate terms. This Ship has a poop, carries a skillful Surgeon, and has very superior accomodations for Families or individual Passengers.
Apply to the Commander, or to Messrs. *Deans & Co.*, Great-river-street.
Batavia, 17th Oct. 1821.

Vracht en Paslage,

NAAR AMSTERDAM.

MET het gekoperd fregat schip **BETH- sij & CAROLINE**, gevoerd door kapitein *C. Schröder*, hetzelfde heeft goe- de accomoditeiten voor pasfagiers, en denkt in den loop der maand december te zeilen, te bevragen bij
FRED. Wm. THORBECKE jun.
Groote-rivier-malacca.

Vracht en paslage,

Naar Rotterdam.

MET het zeer sterk gebouwd, geko- perd en extra snelzeilend schip **ROTTERDAM WELVAREN**, kapitein *H. Schinkel*, is bij ritnemendheid geschikt toe den overvoer van pasfagiers, en vertrekt binnen vier weken. Adres bij *Colville, Jutting & Co.*
Batavia, 25 october 1821.

Vracht en paslage,

Naar Antwerpen.

MET het zeer sterk gebouwd, geko- perd en extra snelzeilend schip **SERIMA**, kapit. *Neurenberg*, vertrekt uiterlijk half december. Adres bij *Col- ville, Jutting & Co.*
Batavia, 25 october 1821.

Vracht en paslage,

Naar Mauritius en Bourbon.

MET het snelzeilend schip **LES CINQ FRERES**, kapitein *Tier*, groot 500 tonnen, zal den 10 & 12 en november aanstaande zeilen, adres bij de heeren *Lind- dam & Hervel* of bij den kapitein.

VAN KERVEL, (J. H. P.) luit- nant van de 1ste klasse bij Zijner Nederlandische Maj. st. its Koloniale Marine, geeft bij deze kennis aan, alle belanghe- bende van zijn op handen zijnde vertrek naar Europa.

G. G. Slipp, tot notaris te Batavia benoemd zijnde, verwittigt, dat hij zijn kantoor tot primo november aanstaand zal houden, ten huize van de heer *Spangenberg*, vooraan op Molenvliets.

DE onderwijzer *Wm. Kiela*, verwit- tigt zijne begunstigers, dat hij den eersten november zal beginnen, met het geven van onderwijs in de Franche taal.
Batavia, 16 october 1821.

Advertentie.

ALLE degenen, ten wiens behoeve wijlen de heer *Mento Diepen*, zich als borg mogte geïnterponeerd heb- ben, worden verzocht om zich binnen den tijd van zes weken, gerekend van heden af van anderen borg te willen voorzien.
Detestamentaire executoren,
J. H. HINSCH.
A. E. SOESMAN.
Samarang, den 12 october 1821.

(Folvelg van het tweede Bijvoegsel.)

BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, den 27 OCTOBER, 1821.

(Vervolg der Courant.)

den *Geesthals* geantwoord hebben, doch door de ziekte van eenen der raadsheeren heeft de zitting van het hof geene plaats gehad.

Men meldt uit Dinant, dat dezer dagen eene muur, ter hoogte van 80 voeten, behoorende tot de defensie van het kasteel, met vier kazematten is ingestort, en dat twee werklieden onder de puinhoopen zijn verongelukt.

(Haarl. Courant.)

MENGELINGEN.

De volgende drie stukjes zijn ter plaatsing ingezonden voor het mengelwerk.

De fmg. redacteur.

DE JAS.

En sporter, steeds gewoon zijn spottlust bot te vieren,
En afgerit op scherts in al erlei manieren,
Bevond zich eens, op zekren tijd,
In eenen kring, waar men gewoonlijk de uren lijft
Met onderling zich te vermaken,
Al koutend over vele zaken,
Waarbij de kaarten en den wijn
Het allerminst verzetten zijn.
Just was het winterdij; de rugen
Viel stortend van den hemel neer,
En dit maakte onzen jongen heer,
Toevallig zonder jas, verlegen:
Wie toch wordt gaarne druifend nat?
De snak op alles steeds gevat,
Was op een' vond bedacht, die hem hiervoor mogt hoef:
Een' vond, dien niemand kon vermoeden.
Uit een der spelen werd een kaart
Behendig opgezocht; en deze, heel bedoord,
En ongemerkt straks aan den kapstok opgehangen,
Deed hij de plaats van eenen jas vervangen.
En, daar men hem uit 't oog verloor,
Ging hij, in dezen jas gedoken, heimelijk door.
Maar de eig' naar van het kleed, die, toen het gezelschap
Ook seffens adren naar zijn winterhulst zocht,
En zijn verbeelding reeds door 't streelend denkbeeld
Dat dit onafsmaklijk weer op hem toch niets vermogt,
Stond wel verwonderd en verlegen,
Deen een nietig kaarteblad,
Dat aan een bandje was geregen,
De plaats van zijnen jas hier ingenomen had.
Hij werd ontwijfelbaar gestolen.
Doen 't bleef, bij navraag, niet verholen,
Wie zich het eigendomlijk regt
Op dit gewaad had toegelegd.
Des andren daags, toen men zich bij den roover meldde,
En hem, ter toetling, eerst die avontuur vertelde,
Toont hij den jas, en was ten antwoord straks gereed:
"Het beige u niet, mijn vriend," sprak hij, "dat
Ik uw kleed
Gebruikte, om daarin voor den regen als te schuilen:
Die schoppen zeyen heet, mag voor den jas dien ruilen!"

HET LEVEN EEN KERMIS-SPEL.

Welk een aantal kermisklanten!
Wat gemengde en bonte ichaar!
Welk gewoel aan alle kanten!
Hoe verdringt men hier elkaar!

Menig, die hen zoo ziet loopen,
Denkt ligt, als 't onnoozel kind,
Dat er heel wat is te koop en,
Wat men slechts op kermis vindt.

Maar, mijn vrienden! zijn wij wijzen,
't Leven is een kermis-spel.
Zik, wat jonger of wat grijzer,
Speelt zijn ro, 't zij slecht of wel.

Ziet gij, op een klein theater,
Een' gegalonneerd' hantworst;
Groet in hem een' echt' contrast
Van zoo menig' grooten vorst.

Ziet gij ginds een' goochelaar wandlen,
Die u in de kledren stak;
Och! zoo menig, in het handlen,
Blaast het geld ons uit den zak.

Spreekt gij van marionetten,
Poppen aan een' ijzerdraad;
Zoudt ge een' voet daar om verzetten?
Waar ge u heert, een automaat!

Zie ik knok- of lekkre kramen,
'k Word met huivring straks vervuld;
Wie van ons toch, al te zamen,
Heeft niet wel eens taart gesnuld?

Roemt ge, o kermis! op uw beesten?
't Is voor mij niet waard de prijs:
Zijn er niet veel groote geesten,
Die nog groeter beesten zijn?

Of, bedoekt gij wilde dieren?
'k Vind ze ook bij den sterveling,
In der drien toomloos gieren,
In den dellen woesteling.

Wilt ge uw buikpraak mij vertoonen?
'k Wijs u menig finulpasp den,
Die, bij held Lucullus zonen,
Met den buik slechts spreken kan.

Kinder-speelgoed, bij dozijnen,
Trekt het oog en hart der jeugd;
Houten paard en ratel schijnen
Hier alleen der kindren vreugd.

Maar, het zou welligt verstoren,
Hield ik elk zijn rokpaard voor;
En, liet elk zijn ratel hooren,
Dan verging u oog en oor!

Zie 'k de jeugd soldaatje spelen;
Trekt ze al trommend mij voorbij;
Hoe toch kan ik 't mij verhalen:
"Och! zoo immers doen ook wij."

Wasfen beelden zie ik prijken;
Maar wat dwaasheid zou het zijn,
Ging ik daar mijn geld verrijken?
'k Vind ze, waar ik ook verrijken!

Laat u dringen dan doch haastend:
Op zoo menig' theer let
Worden u of u' evenmaaten
Wasfen neuzen aan, ezet.

Ook de koordedans- en zwaaiers
Hebben wij van de echte loort;
't Zijn de politieke draaiers
Op de stijve en flappe koord.

Wilt gij reus of dwerg beschouwen?
Veet, die, in ons eigen land,
Reuzen zijn in zich verrouwen,
Dwergen in gezond verstand.

In een keurig vel gedoken,
Doen zich hier ook zebra's voor;
Schouwt 't de Kaap nooit heeft geroken,
Loopt en toch een streepje door.

Zoo gij voelt uw lust ontwaken
Naar een hond- of apen-spet,
Of 't gevogel' van Van Aken,
Verget niet, dat ik u verzelt!

Lomperds, die u, op twee beenen
Daagelijks loopen tegen 't lijf;
Apes, huppende om ons heen,
Bieden 't zelfde tijdverdrif.

Papegaaijen--sieve herbel!
Eklers, moel van staart en vierk,
Viadt zij, in een boom gewemel,
Ook in schouwburg, hof en kerk!

Is dan, wat men ook moed' praten,
't Leven slechts een kermis-spel?
Daar wij eens de markt verlaten,
Kiezen we onze rollen wel!

DE VIER TEMPERAMENTEN.

In zekere stad zou eens de vier Tempera-
menten, bijspel van Ziegler, vertoond worden;
twee stoelen bij elkander en bestudeerden het aan-
geplakte billet! "Temperament .... wie?
Wat is dat voor een ding? vroeg de een,
"wel weerje dat niet? zelde de ander;" het
is immers de Honderdjarige, de Geometrie, de
Geographie en de Astronomie!

Bekendmaking.

DE Resident van Batavia, als daartoe
bij besluit van den hoofd-directeur
van financiën geautoriseerd, maakt hij de-
zen bekend, dat de specerijen, welke tot
gerief der particulieren uit 's Gouverne-
ments voorraad door den daartoe speciaal
aangestelden winkelier worden vercocht,
voorheen bij denzelven verkrijgbaar zullen
zijn voor de volgende prijzen, als:

Het pond soelle, voor 2 s. 8. guldens.
Het pond noeten muskat, voor d. 1 e. guldens.
En het pond kruina-gelen, voor twee guldens.

Blijvende niettemin de bepalingen ten
aanzien der hoeveelheid van iedere soort,
welke te gelijk en aan een en denzelfden
persoon of eene en dezelfde huishouding,
voor zekeren tijd zal mogen worden ver-
kocht, in derzelver volle kracht en waar-
de bestaan.

Batavia, den 11 oktober 1821.

De Resident.
BOUSQUET.

In den loop van deze maand, zal
voor rekening des boedels van wijlen me-
vrouw de weduwe van der Wense, ver-
kocht worden, het landgoed PONDOK
TERONG, met het daaraan verbonden
privilegie tot het houden van een bazaar

daarop, onder zoodanige voorwaarden, als
hiader zullen worden bekend gemaakt.

Batavia, den 11 oktober 1821.

Op last van de weeskamer.
De Secretaris,
J. G. DE BOOSER.

DE weeskamer te Batavia, ver-
zoekt elk en iegelijk, die iets te vorderen
heeft van, dan wel schuldig is, aan de boe-
dels van de navolgende alhier ab-intestato
overledene personen, als: van Jan Vie-
neman, schipper van het schip Bulow,
Jacob Schun, schipper van de brik ANNA
MARIA, Koenraad Munnink, P. de
Grandcoin, Jacobus Pacters, George
Zeiss, zalmaker in dienst van Zijne Ex-
cellentie den Gouverneur Generaal en D.
van der Hellen, ligt matroos, daarvan
aangave of betaling te doen ten kantore
van

de weeskamer,
Op last van dezelve,
De Secretaris,
J. G. DE BOOSER.
Batavia, 13 oct. 1821.

Advertentie.

PRESIDENT en gecommitteerden in de
defoliate boedelkamer te Samarang
verzoeken, krachtens besluit van den raad
van justitie dd. 5den september jl., elk en
een iegelijk die iets te vorderen heeft van,
dan wel schuldig is, aan den defoliate ver-
klaarden boedel van wijlen Johan Fredrik
Hoorn, daarvan aan hun binnen den tijd
van drie maanden aangifte of betaling te
doen.

Samarang, den 15 september 1821.

De president en gecommitteerden
voornoemd,
Op last van dezelve,
De provisionele Secretaris,
J. A. CLIGNETT.

Post-kantoor te Batavia.

WORDT ter kennis van het publiek
gebragt, dat aan het post-kantoor
te Batavia pakketten ter verzending van
brieven geopend zijn, om te worden
verzonden:

naar het schip kapitein
Amsterdam, Ned. schip Waterloo, N. Hensken.
Dito, Java Packet, Theunis.
Dito, Amerik. schip Claressa, King.
Nederland, dito. Hamilton, J. Greenough.
Rotterdam, N. d. Rotterdam, Waters.
Antwerpen, Amerik. schip Ganges, Braije.
Baltimore, dito. London Packet, J. Ross.
Born o. H. M. schoener Calijpso, Zondervan.
Nieuw Holland, Eng. schoen Derwens, Noul.

Het paket voor de Nederlanden met het
schip Waterloo, kapitein N. Hensken, zal
op den tweeden november aanstaande wor-
den gesloten.

BATAVIA, den 25 October 1821.

De postmeester,
C. J. CANTERVISSCHER.

Post-kantoor te Samarang.

WORDT bij deze aan het publiek be-
kend gemaakt, dat de volgende
schepen en minlere vaartuigen in lading
liggen om naar de volgende havens in In-
dië te vertrekken.

Naar Ambona & Banda--Chinesche brik Tjoengien,
Ko-E Kongping, in den loop van deze maand
Boegies Towajo--drie Boeginesche paduakans,
in den loop van de maand november te sellen
Mandhar--een dito dito .... Oewa Soempah, dito.

Brieven of pakketten kunnen ter ver-
zending met bovengemelde schepen en
vaartuigen aan het post-kantoor, besorgd
worden.

SAMARANG, den 26sten October 1821.

De fungerend postmeester,
C. L. TEMMINCK.

Getrouwd,
P. LE CLERCQ,
met
C. H. BOUSQUET,
Batavia, den 14 oct. 1821.

Heden beviel voorspoedig van
eene welgeschapen zoon vrouwe *Frederica Louisa Wilhelmina von Jett*, weduwe de *Ursijn*.
Samarang, den 1 oktober 1821.

Op den 7den dezer verloor zeer
voorspoedig van een welgeschapen
zoon vrouwe *Antoinetta Marianna van Knuth*, geliefde huisvrouw van
F. E. HARDIJ.
Magelang, den 8ten oktober 1821.

Heden verloor door Gods-groed-
heid zeer voorspoedig van een welgeschapen
zoon vrouwe *Antoinetta Marianna van Knuth*, geliefde huisvrouw van
G. DE SERIERE.
Campeng-Malajoe, den 16 oktober 1821.

Heden morgen om 10 uur, ver-
loorde zeer voorspoedig van eene dochter,
Wilhelmina Frederika von Wollzogen,
weduwe van wijlen den kapitein *Bor*.
Samarang, den 10 september 1821.

Heden verloor van eene dochter,
Gesina Jagers, huisvrouw van
GERRIT MOSTERMAN.
Tanna-ebang, 25 oktober 1821.

Heden verloor zeer voorspoedig
van een welgeschapen zoon, de geliefde
huisvrouw van *J. J. HEMLER.*
Batavia, den 18 oct. 1821.

Heden is alhier zeer voorspoedig
van een welgeschapen dochter bevallen,
vrouwe *Jacoba Maria Albertina Vos*,
geliefde echtgenoot van
A. DE MELVERDA.
Ceram, 14 oktober 1821.

Hier behaagde God op den 12 de-
zer s' avonds ten half 11 uren, door den
dood van mij weg te nemen mijnen, te-
dergeliefden echtgenoot *Philip Jacobus Kuip*,
laastelijk luitenant kolonel en kom-
mandant van het Fort Oranje, aan de gevol-
gen eener ontsteking in de lever in den
ouderdom van ruim 47 jaren.
Ieder zal bezien wat ik in hem ver-
lies, daar hij mij met 6 nog onmondige
kinderen, die hun groot verlies nog niet
kunnen bezien achterlaat.

C. BOLK.
wed. *P. J. KUIP.*
Fort Oranje, 13 september 1821.

Heden overleed alhier na eene kort-
stondige ziekte, in den ouderdom van on-
geveer 35 jaren, mijn tedergeleefde echt-
genoot de heer *Fredrik Bor*, kapitein en
eerst aanwezend ingenieur der 2de groote
militaire afdeeling, waarvan hij dez n aan
deszelfs naastbestaanden en vrienden ken-
nis wordt gegeven, met verzoek van
rouwbeklag verschoond te blijven.
W. F. von WOLLZOGEN,
weduwe *BOR.*
Samarang, den 25 september 1821.

Na eene kortstondige ziekte werd
uit ons midden met onze groote droefheid
weggerukt ons oudste dochttertje *Jacoba Annetta*,
oud circa 19 maanden; ieder ou-
der zal met ons gevoelen, welke smart
zoodanig verlies aan moeder en vader ver-
oorzaakt.

J. C. RICHEMONT.
J. M. RICHEMONT.
G. b. Druijvesteijn.
Samarang, 27 september 1821.

Heden avond overleed in den ou-
derdom van ruim 22 jaren de heer *Johan Christian Giese*,
aan de gevolgen eener
rotkoorts.
Batavia, den 4 Oct. 1821.

Died at Batavia, on the 4th inst.
Mr. *Johan Christian Giese*, aged about
22 years.

Heden morgen ten half tien uren,
overleed ons jongste dochttertje *Pietro-*

nella Albertina Frederica in den ouder-
dom van bijna achttien maanden.

Batavia, den 10 oktober 1821.
R. P. VERMEULEN,
L. C. VERMEULEN,
geboren d. *Roek.*

Heden overleed tot mijne bittere
droefheid in den ouderdom van 21 jaren,
na eene belegering van bijna drie maan-
den mijne geliefde huisvrouw, vrouwe
Wilhelmina Jacoba Wieding.
L. A. DE RIDDER.
Buitenzorg, den 11 oktober 1821.

Op den 11den dezer overleed al-
hier aan de gevolgen eener attaque der
chokla morbus de hoogwel. eb. heer *Ar-
nost Jacob van Zuijlen van Nijvelt*,
in leven majoor bij het regiment huzaren
no. 7, kommanderende het escadron te
Rijswijk.

GUELTON, ritmeester.
THIERENS, 2de luitenant.
*Kommissaris van voor-
schot regiment.*
Batavia, den 13den oktober 1821.

Op heden 'smorgens om 8 uur
is alhier in den ouderdom van circa 59
jaren aan de gevolgen eener borstziekte
overleden de wel edel. getrouwe heer
Menko Diepen, in leven directeur van
het verwisselings kantoor.
Samarang, 10 oktober 1821.

De testamentaire executoren.
J. H. HINSCH.
A. E. SOESMAN.

Heden overleed aan eene kwaad-
aartige rotkoorts, mijn volgeliefde echt-
genoot *Egidius Simons*, luitenant van
Zijne Excellentie den heer Gouverneur
Generaal, in den ouderdom van ruim 41
jaren. Ik betreure met een enig kind en
met die hem gekend hebben, dit treffend
verlies.
Rijswijk, 8 oktober 1821.

JOHANNA THEODORA SIMONS,
geb. *Kuhr.*

Heden nacht overleed na eene
kortstondige ziekte, in den ouderdom van
48 jaaren mijne geliefde huisvrouw *Chris-
tina Gurtruida Hendrika van Ligen-
bergh.*
Amstelveen, 16 oktober 1821.

J. F. CARELS.

Heden overleed tot mijne bittere
droefheid mijne geliefde jongste dochter
Elisa Wilhelmina, in den jeuglijken ou-
derdom van 23 jaaren en bijna tien maan-
den, waarvan bij deze, in de afwezen-
heid van mijnen echtgenoot, aan vrienden
en bekenden kennis geve.

S. B. GRONOVUS.
geb. *Chistels.*
Batavia, den 17den oktober 1821.

Heden avond circa zes uren trof
mij zeer onverwacht de gevoeligste slag
mijns levens; het behaagde den almachtigen
mijne tederst beminde echtgenoot,
vrouwe *Agatha van de Meer*, in den
ouderdom van 38 jaaren en 5 maanden na
eene genoeijke echtverbintenis van ruim
27 jaaren, aan mij en d. mijnen te ontruk-
ken. Ik betreure in haar de bruisst en ge-
trouwste echtgenoot; mijne kinderen de
zorgvuldigste en tederhartigste moeder en
hare vrienden eene ongemeinsde en open-
hartige vriendin; terwijl niets dan de
deelneming mijner vrienden en de hoop op
eene zalige weder ontmoeting mijne smart
eenigzins kan lenigen.

Batavia, den 17 oktober 1821.
G. M. DE WEITZEL.

Op den 21sten dezer overleed al-
hier, in den ouderdom van 19 jaaren, mijn
geliefde broeder *L. A. E. Schaaf*, kadet
tergeant bij het 22ste bataillon infanterie
C. J. G. SCHARFF.
2de luit., 22ste bat., 1e fusiel.
Samarang, 24 augustus 1821.

Op den 4den dezer, is te Soengo-
keat, op het eiland Banka, na eene ziekte
van slechts twee dagen, in den ouderdom

van circa 23 jaaren, overleden mijn geliefde
broeder *Helmert Verbrugh*, in leven
chirurgijn der 2de klasse. Een ieder zal
gevoelen hoe zulk een slag mijn broederlijk
hart trest, en alle welke hem gekend heb-
ben, zullen weten dat hij waardig is hat-
telijk door mij betreurd te worden.

G. VERBRUGH,
Chirurgijn van de 2de klasse.
Muntok, den 18 september 1821.

Den 14den dezer maand overleed
te Sourabaja, aan eene sleepende ziekte,
in den ouderdom van 48 jaaren, mijn waar-
de zwager *G. W. J. Baron van Lawick
van Pabst*, in leven kapitein plaats-majoor
op het fort Oranje.

E. V. J. PETIT.
Mede uit naam van mijne echtge-
nooten, en van de overige thans
afwezige broeders en zusters
van den overledenen.
Batavia, 21 oktober 1821.

Heden trof mij de droefste slag
mijne teedergeleefde echtgenoot vrouwe
Geertruida Lenora Wasenberg, werd
mij door den dood ontruk, aan de gevol-
gen van eene atake van de chokla morbus,
in den ouderdom van vier en dertig jaaren
na eene gelukkige echtverbintenis van ne-
gen jaaren; zij die haar heminnelijke hoeda-
nigheden gekend hebben, zullen ligt bezeffen,
hoe groot dit verlies voor mij en mij-
ne kinderen is.

J. T. LIESART.
Jacatra, den 22 oktober 1821.

Heden na den middag ten half
één uur, ontfiep zachtelijk tot bittere
droefheid van mij en mijne kinderen, mijne
geliefde echtgenoot vrouwe *Hermine Geer-
truida Brouwer*, in den ouderdom van
ruim 58 jaaren, aan de gevolgen eener
langdurige verzwakking.

G. BUIJSKES.
Kramat bij Bidadari, den 23 oktober 1821.

ALLE degene, welke iets te vorderen
hebben dan wel verschuldigd zijn,
aan den boedel van wijlen den luitenant
kolonel *P. J. Kuip*, laastelijk komman-
dant van het Fort Oranje, worden ver-
zocht opgave en betaling te doen, biter-
lijk binnen den tijd van zes weken, te re-
kenen van heden.

Fort Oranje, 13 september 1821.
De kommissarissen in genoemen boedel,
DEINEMAN, kapte en provisorus kommand.
van het Fort Oranje,
CORDES, 2de luitenant.

DIE iets te presteren hebben of ver-
schuldigd zijn aan wijlen den kapte
Dirk Stam, van het bataillon infanterie
no. 21, in het hospitaal alhier overleden,
gelieven daarvan opgave of betaling te doen,
binnen den tijd van twee maanden.

Samarang, 20 september 1821.
De executoren in den boedel,
*LOUWAARS, 2de luit. bij het
batt. 1 f. no. 21.*
*GAASTRA, 2de luit. bij het
batt. 1 f. no. 22.*

ALLE degenen, welke iets te presteren
hebben en van, dan wel verschuldigd
zijn, aan den boedel van wijlen den heer
Fredrik Bor, kapitein en eerst aanwe-
zend ingenieur in de groote militaire afde-
eling, gelieven daarvan opgave of betaling
te doen, binner den tijd van twee maanden
van heden gerekend, aan de ondergetre-
kende testamentaire executrice. Ook wor-
den degenen, voor wien de overledene
zich als borg geïnterponceerd mogt hebben,
verzocht zich tegens dien tijd van afdoers
borgen te willen voorzien.

W. F. von WOLLZOGEN,
weduwe *BOR.*
Samarang, den 25 september 1821.

DE ondergeteckende, waarmede r. f.
d. van Batavia, verzoekt een ied-
er, die iets te vorderen heeft, en wel
verschuldigd is, aan den boedel van den
op den 15 dezer te Bantam overleden
chinees *Ong Ouw Tjong*, zich binnen den
tijd van zes weken, te adresceeren aan de

TWEEDE BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, den 27 OCTOBER, 1821.

Advertentie.

DE ondergeteekende adverteert de belanghabben den, dat met primo november aanstaande, deszelfs kantoor zal verplaatst worden in de koestraat.

EVERSDIJK DOMINICUS,

Advokaat en procureur.

Batavia, den 25 oktober 1821.

DE ondergeteekende de hoofdplaats verlatende, heeft tot zijne gemigtigen benoemd de heeren *Corvill, Jutting & Co.*

P. LE CLERCQ

Batavia, den 26 oktober 1821.

G. P. SERVATIUS, de hoofdstad voor eenigen tijd verlatende, heeft tot deszelfs gemigtigde aangesteld den heer *G. van de Kastele* te Batavia.

F. P. BERCKENHOFF, geeft bij deze kennis, binnen korten tijd naar Europa te vertrekken tot herstel zijner gezondheid.

Batavia, 22 oktober 1821.

Verloren

EEN zwarte krulhond met name *Pourquoi*, behoorende aan *J. Schill*.

Liefhebberij Tooneel.

WORDT bij deze geadverteerd, dat door den ondergeteekende, als

daartoe door de directie van het Liefhebberij Tooneel onder de zinspreuk: *Us de sumus vires, tamen est laudanda voluntas* gekwalificeerd, op aanstaande vrijdag en zaterdag den 2den en 3den november, des voormiddags ten zijne huize op *Rijswijk*, zal worden gevaceerd, tot afgave der entrée-biljetten, waarvoor een ieder zal hebben ingeteekend, alsmede der vreemdelings-biljetten, welke men ingevolge de voorwaarden der intekening zal verlangen.

Batavia, den 25 oktober 1821.

De secretaris van voorn. directie.

VAN DER VINNE.

ALGEMEENE vergadering in de soci t it de *Geselligheid*, op maandag den 28sten oktober 1821, des avonds ten half zeven uren.

De secretaris,

C. K. DE GROOT.

THE KOOP, ter lands drukkerij Nederlandische Staats-Almanakken voor het jaar 1821 af 7.

GEDRUKT TE BATAVIA,

ter Lands Drukkerij.

